

Valvontaosasto
Rehu- ja lannoitevalvontayksikkö

Pvm/Datum/Date
11.6.2013

Dnro/Dnr/ DNo
4652/0405/2013

SIOISTA JA SIIPIKARJASTA VALMISTETTU KÄSITELTY ELÄINVALKUAINEN SALLITAAN KALOJEN JA MUIDEN VESIVILJELYELÄINTEN REHUSSA

EU:n komissio on julkaissut asetuksen (EU) N:o 56/2013 tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 999/2011 (ns. TSE-asetus) liitteiden I ja IV muuttamisesta. Asetus sallii muista kuin märehijöistä peräisin olevan käsitellyn eläinvalkuaisen ja sitä sisältävän rehun syöttämisen vesiviljelyeläimille, kuten kasvatetuille kaloille. Asetus asettaa vaatimuksia vesiviljelyeläinten ruokintaan tarkoitettujen käsiteltyjen eläinvalkuaisen ja niitä sisältävien rehujen syöttämiselle sekä kyseisten rehuseosten tuotannolle, varastoinnille, kuljetukselle, pakkaamiselle, merkinnöille ja käytölle. Asetus edellyttää vesiviljelyeläinten tiettyjä rehuseoksia valmistavien toimijoiden hyväksyntää/rekisteröintiä. Asetus on annettu 16.1.2013 ja sitä sovelletaan 1.6.2013 alkaen. Kalajauhoa on jo ennestään saanut syöttää vesiviljelyeläimille.

Käyttö ruokinnassa

Muista kuin märehijöistä peräisin olevan käsitellyn eläinvalkuaisen, käytännössä kyse on sioista ja siipikarjasta saadusta aineksesta, ja sitä sisältävän rehun syöttäminen on sallittua vesiviljelyeläimille. Edellä mainittua käsiteltyä eläinvalkuaista sisältävät rehut tulee käsitellä, varastoida, jaella ja kuljettaa erillään muiden elintarviketuotantoeläinten rehuista. Sioista/siipikarjasta saadun käsitellyn eläinvalkuaisen ja sitä sisältävän täydennysrehun käyttö rehuseoksen valmistukseen edellyttää ilmoitusta Eviraan rekisteröintiä tai hyväksyntää varten (seuraava kappale s. 2; tilasekoittajat). Sioista/siipikarjasta saatua käsiteltyä eläinvalkuaista sisältävän täysrehun käyttö vesiviljelyeläinten ruokinnassa ei edellytä ilmoitusta Eviraan. Kalajauhoa on jo ennestään saanut syöttää vesiviljelyeläimille eikä asetuksen muutos koske sen käyttöä vesiviljelyeläimille.

Tuotanto sekä toimijoiden hyväksyntä ja rekisteröinti

Sioista ja siipikarjasta peräisin oleva käsitelty eläinvalkuainen on tuotettava sellaisessa laitoksessa, jossa ei käsitellä märehijöistä saatuja sivutuotteita. Tästä voidaan poiketa, jos toimivaltainen viranomaisen tarkastuksen jälkeen katsoo ristikontaminaation ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimenpiteiden olevan tehokkaita ja hyväksyy toiminnan. Toimenpiteiden vähimmäisvaatimukseen kuuluvat märehijöistä ja sioista/siipikarjasta saatujen sivutuotteiden ja valmistetun eläinvalkuaisen pitäminen fyysisesti erillään tuotannon, varastoinnin, kuljetuksen ja pakkauksen aikana sekä säännöllinen näytteenotto ja näytteiden analysointi sen toteamiseksi, että ristikontaminaatiota ei esiinny.

Sioista ja siipikarjasta peräisin olevaa käsiteltyä eläinvalkuaista sisältäviä rehuseoksia on valmistettava laitoksissa, jotka toimivaltainen viranomaisen on hyväksynyt tätä tarkoitusta varten ja joissa valmistetaan yksinomaan rehua vesiviljelyeläimille. Tästä poiketen toimivaltainen viranomaisen voi hyväksyä rehuseosten valmistuksen vesiviljelyeläimille laitoksissa, joissa

valmistetaan rehuseoksia myös muille elintarviketuotantoeläimille, paikan päällä tehtävän tarkastuksen jälkeen. Edellytyksenä hyväksynnälle on, että

- märehitijöille tarkoitetut rehuseokset pidetään kaikissa vaiheissa fyysisesti erillään muiden eläinlajien rehuista,
- vesiviljelyeläinten rehuseokset pidetään kaikissa vaiheissa erillään muiden eläinlajien rehuista,
- asiakirjat käsitellyn eläinvalkuaisen ostoista ja käytöstä sekä tällaista valkuaista sisältävien rehuseosten myynnistä ovat viranomaisen saatavilla vähintään viiden vuoden ajan sekä
- on järjestetty säännöllinen näytteenotto ja näytteiden analysointi sen varmistamiseksi, että tuotteet eivät sisällä hyväksymättömiä eläinperäisiä ainesosia.

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira hyväksyy laitoksen hakemuksesta lomakkeella E ja suorittaa laitoksessa tarkastuksen ennen hyväksyntäpäätöksen tekemistä.

Hyväksyntää ei vaadita **tilasekoittajilta** (esim. kalanviljelylaitokset), jotka valmistavat täysrehua sioista/siipikarjasta saatua käsiteltyä eläinvalkuaista sisältävästä rehuseoksesta (täydennysrehusta), jos ne ovat

- toimivaltaisen viranomaisen rekisteröimiä,
- pitävät ainoastaan vesiviljelyeläimiä,
- täysrehu käytetään pelkästään samalla tilalla ja
- valmistuksessa käytetty täydennysrehu sisältää valkuaista yhteensä alle 50 %.

Evira rekisteröi sioista/siipikarjasta saatua käsiteltyä eläinvalkuaista sisältävää täydennysrehua tilaseoksessa käyttävät toimijat hakemuksesta lomakkeella I.

Merkinnät

Muista kuin märehitijöistä saadun käsitellyn eläinvalkuaisen, kalajauhoa lukuun ottamatta, mukana olevissa kaupallisissa asiakirjoissa tai tapauksen mukaan terveystodistuksissa ja kaikissa pakkauksissa on oltava selkeä merkintä ”Muista kuin märehitijöistä saatua käsiteltyä eläinvalkuaista – ei saa käyttää tuotantoeläinten, lukuun ottamatta vesiviljelyeläimiä ja turkiseläimiä, rehun tuotantoon”.

Muista kuin märehitijöistä saatua käsiteltyä eläinvalkuaista, kalajauhoa lukuun ottamatta, sisältävän, vesiviljelyeläimille tarkoitetun rehuseoksen mukana olevissa asiakirjoissa tai tapauksen mukaan terveystodistuksissa ja kaikissa pakkauksissa on oltava selkeä merkintä ”Sisältää muista kuin märehitijöistä saatua käsiteltyä eläinvalkuaista – ei saa syöttää tuotantoeläimille, lukuun ottamatta vesiviljelyeläimiä ja turkiseläimiä”.

Lainsäädäntöviite

Komission asetus (EU) N:o 56/2013 tiettyjen tarttuvien spongiformisten enkefalopatioiden ehkäisyä, valvontaa ja hävittämistä koskevista säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 999/2001 liitteiden I ja IV muuttamisesta

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ%3AL%3A2013%3A021%3A0003%3A0016%3AFI%3APDF>

Lisätietoja

http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/rehut/rehualan_toiminta/

rehu.asiakaskysely@evira.fi